

ÉPÍTÉSZET

ÚJDONSÁGOK

RÉSZLETEK

MEGÁLLÓDA

Ára: 890 Ft

ISSN 2061-2710

9789832461376 1 0

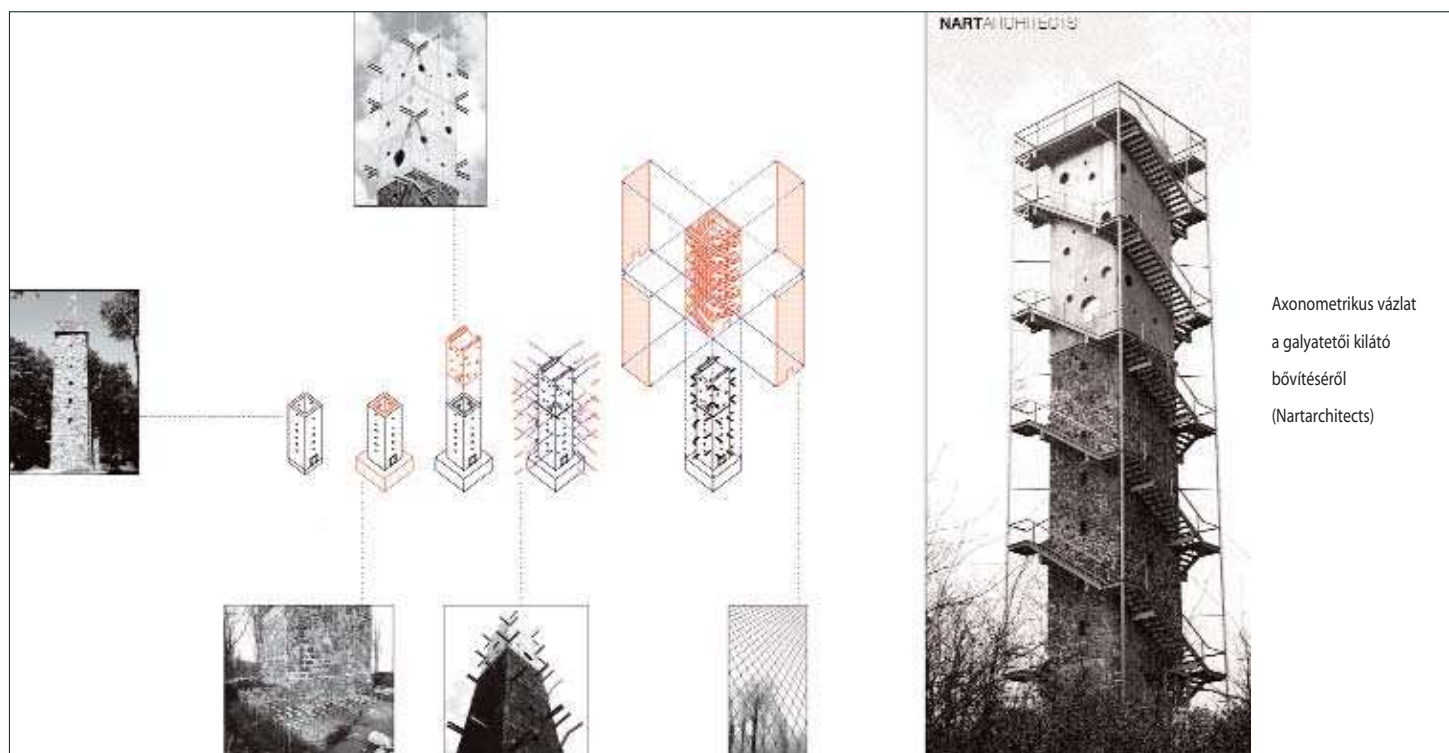
2016/2/március/április

JING, JANG ÉS A KORTÁRS DIALEKTIKA / REJTETT ERŐMŰ / VIZ – ÍV – TÖMEG

KONTRASZTOS ALKALMAZKODÁS / KOSÁR A DOMBON / ZSÁKBAN TÁNCOLNI – SZABADON

MEGÁLLÓDA / EGY ÁLOM BETELJESÜL

www.tervlap.hu

Axonometrikus vázlat
a galyatetői kilátó
bővítéséről
(Nartarchitects)

A Hauszmann Terv és a Liget Budapest körüli vitákból nekem hiányzik az úgynevezett „definíciós vita”. Amiben pontosan körül lehetne határolni, hogy miről is folytatunk vitát és hogyan – azaz konkrétan meg lehetne húzni a szakmai és politikai vita határát. A politikai vita más, abban már az ókor óta megengedettek ugyanis meglehetősen piszkos, a racionális vitát kizáró eszközök (az ellenfél személyének támadása, a vélt indítékainak, hátsó szándékoknak emlegetése, azaz az álláspontjának manipulálása, fogalmak pontatlan használata, „elkenése” stb.). Jó, ha észrevesszük: az ilyen típusú vitáknak nem célja a vitapartner meggyőzése, csak híveinek eltántorítása, akárcsak a középkor hitvitáiban. Manapság konkrét szakmák (kommunikáció, politikai marketing) jöttek létre a viták, eszmecserék manipulálására. Szomorú, hogy ez a vitakultúra – hála a közösségi oldalaknak – a magánéleti diskurzusokba is beszivárgott.

Azt hiszem, mindenek ellenére szükség lett volna városszerkezeti, városfejlesztési diskurzusra, tiszta fogalmakkal és logikával lefolytatott racionális vitákra, mielőtt eldőlt, hogy a Budai Várban és a Városligetben milyen fejlesztések lesznek, meg lehetett volna bízni az urbanisztikai szakmában, hogy figyelembe tud venni hatalmpolitikai szempontokat is a városmorfológiában, hiszen évszázadok óta ezt teszi. Ugyanakkor a viták ezen szintjének elmaradása nem jelenti azt, hogy a politikai szinten eldöntött fejlesztéseknek ne létezne jó szakmai megoldása.

A legfájóbb azonban talán nem is a jó viták hiánya, hanem az álláspontok mögött mindkét oldalon kitapintható kételkedés az építész szakmában. A „ligetvédők” sem hiszik el, hogy a lerobbant épületek helyén megvalósuló új, világszínvonalú épületek javíthatják a Városliget minőségét, élhetőségét, a Hauszmann Terv ellenzői sem hiszik el, hogy lehetséges hetven éve elpusztított épületeket színvonalasan felépíteni, de a vezetés sem hiszi el, hogy a Várhoz modern stílusú épületek is illeszkedhetnek, pedig Farkasdytól Reimholzig már sokan bizonyították az ellenkezőjét.

Itt kapcsolódik e lapszámunk a korábbi számainkban folytatott vitához: a galyatetői kilátó-turistaház fejlesztés éppenséggel egy olyan bővítés, amely meglévő, közel százéves épített együttest értékel fel – világszínvonalon.

CSANÁDY PÁL

Kiadja az Artifex Kiadó Kft., 1119 Budapest, Pajkos utca 28. / 36-1-783-1711 / info@artifexkiado.hu / www.tervlap.hu, www.epitesimegoldasok.hu, www.kamaraikepzesek.hu, www.cpr.hu / ISSN 2061-2710 / Terjesztő: Magyar Posta Zrt. / Hirdetésfelvétel, termékek: Berta Ágnes 36-20-396-5671, Sárdy Csaba 36-20-240-7232 / Alapító-főszerkesztő: Szende Árpád / Főszerkesztő, felelős kiadó: Csanády Pál 36-20-312-4514 / Főszerkesztő-helyettes: Katona Vilmos 36-70-236-2075 / Szerkesztő: Dobossy Edit / Szakmai tanácsadók: Csajbók Csaba, Cságyoly Ferenc, Vukoszávlyev Zorán, Wesselényi-Garay Andor, Gáspár László, Nagy Sándor, Roth János; Czigány Tamás (Győr), Lengyel István (Debrecen), Patartics Zorán (Pécs), Ripszám János (Siófok) / Lapterv és nyomdai előkészítés: Csányi Tamás, xfergrafika.hu / Nyomda: D-Plus / Olvasószerkesztő: Hudáky Rita / Előfizetés egy évre: 4900 Ft, két évre: 8900 Ft, három évre: 11 900 Ft. Előfizetés kizárólag elektronikusan a terlvap építész közösségi portálon keresztül: www.tervlap.hu / Az építészeti alkotásokat bemutató cikkek lektoráltak.

T E R M É K E K

- 4 Művészi kontrasztok
- 6 Lindab SRP Click tetőburkolatot kapott a Városháza Balatonbogláron
- 8 Negyven centiméter vastag XPS tábla?
- 9 **Mai szemmel** | Építész: Szendrői Jenő (1913–2000), Menyhárd István (1902–1969)

- 12 **A_pro'** / Gyerekpajta

M E T S Z E T

- 14 Jin, jang és a kortárs dialektika | Építész: **Kovács Csaba**, **Vass-Eysen Áron**

K Ü L H Ö N

- 24 Rejtett erőmű | Építész: Toyo **Ito**
- 28 Víz – ív – tömeg | Építész: Fernando Suárez **Corchete**

T É M A : S Z A B A D I D Ő

- 32 Zsákban táncolni – szabadon | Építész: **Bodrossy Attila** DLA
- 36 Kontrasztos alkalmazkodás | Építész: **Kolossa József** DLA, **Weizskopf András**
- 40 Kosár a dombon | Építész: **Gutowski Robert**
- 44 MegállÓda | Építész: **Kendik Géza**, **Papp Zoltán**, **Gönczöl Zsófia**
- 48 Egy álom beteljesül | Építész: **Szécsi Zoltán** DLA, **Ónodi Szabó Lajos**

Z Ö L D R O V A T

- 54 Környezettudatos sportlétesítmények:
feloldhatatlan ellentmondás vagy egyedülálló lehetőség?

T E R V P Á L Y Á Z A T

- 56 Mecanoo iroda könyvtárépületei

A K T U Á L I S

- 58 Kultúrák találkozása | Építészkongresszus 2016

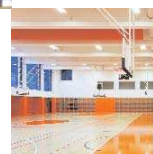
K Ö N Y V

- 64 Nyíltan az építészeti fotóról | DOM Publishers: Architectural Photography

- 65 **Abstracts in English**

- 66 **Tervezők, szerzők**

- 68 **Ciki**

A Metszet kedvezményrel fizethető elő
a tervlap.hu/elfozetes oldalon!

E számunk címlapja a Nartarchitects terve alapján, Ladocsi András fényképezés felhasználásával készült.

A b s t r a c t s

JIN, JANG AND CONTEMPORARY DIALECTIC 14**TOURIST CENTRE AND LOOKOUT TOWER, GALYATETŐ MÁTRA REGION, HUNGARY BY CSABA KOVÁCS and ÁRON VASS-EYSEN**

In recent years there has been a growing trend to invest in outdoor activities leading to a total of 29 lookout towers being built or refurbished. This tower in particular stands out from the others as it also provides overnight accommodation for hikers. Partnered with a recently refurbished hotel, built in 1938, a complete service is provided for tourists. Simple but practical issues have been covered from charging telephones, to providing shelter for all likely visitors.

HIDDEN POWER PLANT 24**SPORTS STADIUM, KAOHSIUNG, TAIWAN BY TOYO ITO**

Named by locals as the "Hidden Power Plant" this multipurpose sports stadium generates 100% of the energy required for its own use and more. A further 80% of the energy produced is distributed to the surrounding buildings. This concept of employing the vast roof of a stadium to support the community fulfils many roles: that of providing a dramatic architectural statement, experimenting with engineering techniques and exploring symbolic use of geometric composition.

WATER - ARC - MASS 28**SWIMMING BATH, CONSTANTINA, SPAIN BY FERNANDO SUÁREZ CORCHETE**

Located in a small town this indoor swimming pool has been designed to compliment the small scale of surrounding houses. The plan form provides a no fuss approach towards the building's access, changing rooms and swimming pools. The green roof and use of fenestration have been carefully placed to filtered lighting, intimacy and assist in balancing the buildings environmental engineering solutions. Curved walls are directly intended to soften the otherwise hard geometric form.

DANCING IN A SACK - FREE STYLE 32**SWIMMING BATHS, GYŐR, HUNGARY BY ATTILA BODROSSY**

Faced with the need to provide a 50m Olympic standard pool, highly restrictive location and time scale, the desire to create an architectural solution can feel like dancing one's way out of a very tight paper bag. The result being a building which clearly expresses the use of steel structural elements, a timber framed colonnade enclosing a safe, yet comfortable place for sport and spectators alike.

CONTRASTING ADAPTION 36**SPORTS CENTRE, CSOMÁD, HUNGARY BY JÓZSEF KOLOSSA DLA and ANDRÁS WEISZKOPF**

The geometry of this sports centre intentionally contrasts with the language of the local communities buildings. This bold statement accentuates the sporting activity. Colour is kept to a minimum, only the home team are noted as being "Csomád Blues". Although dynamic in form nothing has been built that fails to serve its purpose.

BASKET ON THE HILL 40**SPORTS HALL, PANNONHALMA, HUNGARY BY ROBERT GUTOWSKI**

Sport is one of the few areas of education that has not changed radically, even since the classical Greek-Roman age. The principles of self awareness, skill, courage, perseverance rational thinking are all requirements, as is the basic thinking behind Benedictine education. This building provides a clear rational response to the need for sport education without disrupting its surroundings or other non-sporting activities.

STOP ODE 44**BUS STOP, SZENTGOTTHARD REGION, HUNGARY BY ZSÓFIA GÖNCZÖL, GÉZA KENDIK and ZOLTÁN PAPP**

Most architecture students are asked to design a bus stop in their first semester, with varied degree of success. After researching the subject of public transport buildings, ranging from soviet concrete shelters to award winning designs world wide, it was decided that to work in timber would offer a flexible and user friendly solution. The language of this shelter could also be applied to urban and rural locations.

A DREAM FULFILLED 48**SVÁBHEGY REFORMED CHURCH, BUDAPEST, HUNGARY BY ZOLTÁN SZÉCSI DLA and LAJOS ÓNODI SZABÓ**

In 1995 flyers carrying the strange message "Svábhegy Reformed worship! Every Sunday at the St. Ladislaus Parish Church" appeared. A Roman Catholic Church helped in establishing a Reformed Church. Following discussion of architectural style it was decided to take inspiration from Mathew 7:24-27 and to build a house upon rock, working in brick and stone, to form an inner sanctum based around a cave-like central place of worship.

Bodrossy Attila DLA

Ybl-díjas építész. 1967-ben végzett az Építőipari és Közlekedési Műszaki Egyetemen, 1972-ben a MÉSZ Mesteriskolán. 1986-ig a Győri Tervező Vállalat tervezője, majd főépítésze. 1986-tól a Dimenzió Tervező Kft. vezető tervezője, 2008-ig ügyvezetője. 1992-től oktat a Széchenyi Főiskolán, 2001-től 2008-ig a Széchenyi István Egyetem tanszékvezetője, 2002-től egyetemi docens. 2013-ban Kotsis István-díjat, 2015-ben Győr-Sopron megyei Prima díjat kapott.

Corchete, Fernando Suárez (és társai)

A Sevillai Egyetem Építész Iskolájában diplomázott 1992-ben, egy évvel később alapította irodáját Sevillában. 2007 óta a Sevillai Egyetem Építész Iskola docense. Számos díjat nyert, köztük Javier Terrados Cepeda tervezőtársával együtt Spanyolország legmagasabb lakásépítési díját (Premio Nacional a la Calidad de la Vivienda). (Casero, Miguel Ángel Gómez a Sevillai Egyetem Építész Iskolájában diplomázott 1993-ban, 1996-ban a fiatal építészek első díját nyerte az andalúziai építészeti intézettől. Álvarez, Muro Lorenzo a Sevillai Egyetem Építész Iskolájában diplomázott 2004-ben, 2010-ben szerzett mesterfokozatot Építészeti és Műemlékvédelmi szakon ugyanott.)

Gutowski Robert

Építész, a Budapesti Műszaki Egyetemen diplomázott 2001-ben, Ekler Dezső DLA mellett dolgozott 2004-ig, jelenleg a Gutowski Építész Kft. tervezője. A Magyar Fiatal Tudósok Társaságának tagja. 2007-ben elnyerte A Média Építészeti Díját.

Ito, Toyo

1943-ban született Szöulban. 1965-ben diplomázott a Tokiói Egyetemen, majd ezután 1969-ig Kiyonori Kikutake irodájában dolgozott. 1971-ben alapította meg saját irodáját, először Urbot (Urban Robot) néven, amit később Toyo Ito and Associates-re változtatott. Legismertebb épületeiben a két világ kapcsolatának lehetőségét keresi, legyen az interaktív szerkezet (Szelek Tornyja, Szelek Tojása) vagy „áramló szerkezetek” (Fluid structure) áthatásából létrejött épület (Szendáj Médiateka, Tama Egyetem Könyvtára, Tajcsung Nemzeti Színház). Toyo Ito építészeti és elméleti munkásságát számos nemzetközi díjjal ismerték el. 2013-ban elnyerte a Pritzker-díjat is.

Kendik Géza

1988-ban diplomázott a BME Építésztechnológiai Karán, az A4 Stúdió tervezője és tulajdonosa. 2009-ben a World Architecture Festival, Future Project kategória győztese, Barcelonában. 2012-ben a Trimo Future Dream Award győztese, Ljubljanában. 2014-ben elnyerte A média építészeti díj közönségsdíját és I. díját.

Kolossa József DLA

2001-ben diplomázott a BME Építésztechnológiai Karán, ahol 2007-ben DLA fokozatot szerzett. 2008-ban a Média Építészeti Díját, 2010-ben Pro Architectura Díjat nyert. A BME Lakóépítészeti Tanszék docense. Jelenleg a Miniszterelnökség Területrendezési és Településügyi Főosztályának fősztályvezetője.

Árkovics Lilla

2016-ban okl. építésztechnológus diplomát szerzett a BME Építésztechnológiai Karán. 2015-ben Heincz Dániellel Országos Tudományos Diákköri Konferenciát nyert a Műszaki Tudományi Szekción.

Botzheim Bálint

Építész, kutató. A SZIE-YBL-n diplomázott 2009-ben, majd a PTE PMMIK-n szerzett MSc fokozatot 2013-ban. Kapy és társai irodában tervező: 2006–2012. 2009–2012 között a Régi-új Magyar Építőművészet szerkesztőségének tagja, azóta rendszeres szerzője. 2008–2012 között az SZIE-YMÉTK-on meghívott oktató. 2013 óta a Mérték Stúdióban parametrikus tervező, illetve a MOME doktori hallgatója. 2015-ben meghívott oktató a BME Középülettervezési Tanszéken.

Burián Gergő

2008-ban szerzett diplomát a BME Építésztechnológiai Karán. Tanulmányai során félévathallgatáson vett részt a Miami University-n (Oxford, Ohio, USA) és a Norwegian University of Science and Technology-n (Trondheim, Norvégia). 2008 óta a Mérték Építészeti Stúdió, Paulinyi-Reith műterem munkatársa, ahol több sikeres tervpályázat projektvezetője, majd 2013 óta műteremvezető. 2010 óta Breeam Nemzetközi minősítő. 2013-ban mérnök-közgazdász diplomát szerzett a Budapesti Corvinus Egyetemen. 2014 óta a Moholy-Nagy Művészeti Egyetem Építőművészet DLA képzés résztvevője.

Czigány Tamás DLA

Pro Architectura és Ybl-díjas építésztechnológus, egyetemi docens. 1980-ban diplomázott a BME Középülettervezési Tanszéken, 1984–86 között az Építész Mesteriskola hallgatója. 1986-ig az Északdunántúli Tervező Vállalat tervezője, majd a Dimenzió Tervező Kft. alapító tagja és tervezője 1995-ig. 1995-től a Czita Építész Iroda Kft. alapítója és vezetője. 1999-ben DLA mesterfokozatot szerez, 2000-től az Építész Mesteriskola mestere. 2003-tól egyetemi docens a Széchenyi István Egyetem Épülettervezési Tanszékén, 2008-tól tanszékvezető.

Gutai Mátyás

Okleveles építésztechnológus, 2007-ben diplomázott a Budapesti Műszaki Egyetemen majd a Tokiói Egyetemen. 2010-ben ugyancsak a Tokiói Egyetemen PhD fokozatot szerzett. Kutatása mellett magyar, japán és portugál építészirodában dolgozott. 2010-ben alapította meg saját építészirodáját, az Allwater Építészirodát, emellett a Budapesti Műszaki Egyetemen oktató konzulensként. Jelenleg a Tokiói Egyetemen dolgozik kutatóként Prof. Kengo Kuma laborjában, ahol szabadalmaztatott Vízház (hibrid) szerkezetét fejleszti.

Kovács Csaba

Pro Architectura és Reitter Ferenc-díjas építész, belsőépítész. 1986-ban BME Középülettervezési Tanszéken Építészmérnöki oklevelet szerzett, 1993-ban a MIF (MOME) Környezettervező Stúdiójában belsőépítész és bútortervező diplomát szerzett, közben magántervezőként dolgozott. 1992-ben tanulmányokat folytatott Hollandiában, a groningeni Minerva Művészeti Akadémián, 1992-ben és 1995-ben építész tervezőként dolgozott a groningeni Team 4 építészirodában. 1997-től Art Front Építész, Belsőépítész Műterem Kft. alapító ügyvezetője és vezető tervezője, 2009-től a Nart Építész Műterem Kft. alapító ügyvezetője és vezető tervezője. 2003–2006 között részt vesz a Magyar Iparművészeti Egyetem DLA képzésében 2012-től a MOME Építészeti Intézet óraadó tanára.

Papp Zoltán

2002-ben diplomázott a BME Építészmérnöki Karán, az A4 Stúdió tervezője. 2009-ben a World Architecture Festival, Future Project kategória győztese, Barcelonában. 2012-ben a Trimo Future Dream Award győztese, Ljubljánban. 2014-ben elnyerte A média építészeti díj közönségdíját és I. díját.

Szécsi Zoltán DLA

1988-ban diplomázott a BME Középülettervezési Tanszéken. A MÉSZEK Mesteriskola XI. ciklusát 1990–91 során végezte el. 1989–1990 között a Közti-ben tervez Marosi Miklós műtermében, majd az A&D Stúdióban 2000-ig. ESP'63–67 Építésziroda Bt. néven 1995-től folytat önálló tervezést. 2000-től az ipartanszék főállású oktatója. Pro Architectura díjas vezető építész tervező, egyetemi docens.

Vass-Eysen Áron

2010-ben szerzett diplomát a Moholy-Nagy Művészeti Egyetem építész karán. Diplomamunkája Archiprix Prize jelölést és Árkay-díjat kapott. Egyetemi munkássága után megkapta a Junior Prima díjat építőművészet kategóriában. Jelenleg a Nartarchitects stúdióban építész tervező, mellette egyetemi óraadó tanár a MOME Építészeti Intézetében. Szabadidejében építészeti alkotótáborok vezetője hazai és nemzetközi terepen egyaránt.

Weiszkopf András

Okleveles építészmérnök, a BME Építészmérnöki Karán 2011-ben végzett. 2011–16 között a BME Lakóépülettervezési Tanszék meghívott oktatója, jelenleg ugyanott tanársegéd.

Katona Vilmos

Építész, szakíró, a *Metszet* főszerkesztő-helyettese. 2008-ban szerzett diplomát a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Építészmérnöki Karán. PhD fokozatát a kar Építészettörténelmi és Műemléki Tanszékén végzett ösztöndíjas kutatás, számos külföldi és hazai tudományos szereplés (London AAA, Aberdeen RGU, Luzern HSLU, Basel SAM, Sevilla) után kapta 2014-ben. Kiemelt kutatási területe a kortárs liturgikus építészet. Négy évig a Műegyetem és a soproni Alkalmazott Művészeti Intézet párhuzamos óraadója.

Ongrádi Melinda

Okleveles építészmérnök, a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Építészmérnöki Karán szerzett diplomát. Szakújságíró, fordító, a Magyar Környezettudatos Építés Egyesülete (HuGBC) tagja. 2009-től a HG.hu internetes építészeti és dizájnmagazin szerkesztő-újságírója, majd a Város rovat vezetője lett. Kutatja az innováció, kreativitás, építészet és dizájn határterületeit, és elkötelezetten támogatja a fenntartható és jövőtudatos irányzatokat.

Timon Kálmán

Aranydiplomás építészmérnök, független kutató, építészeti szakíró. 1965-től számos publikáció és könyv szerzője. 1992–1998 között Budapest XVIII. kerületének főépítésze. 1998-tól 2002-ig a Magyar Építész Kamara kiadványainak szerkesztője. Az Amerikai Épülettervezők Intézetének (AIBD) tagja.

Urbán Erzsébet

2014-ben diplomázott a BME Építészmérnöki Karán. 2012–2013 között az Építészettörténelmi és Műemlék Tanszék demonstrátora, 2015 óta ugyanitt PhD hallgató. Kutatási területe a magyarországi római katolikus egyház épületállományának második világháború utáni változásai, valamint a történelmi és kortárs építészeti összeegyeztethetősége.

Vukosavljev Zorán

1996-ban diplomázott a BME Építészmérnöki Karán a Középülettervezési Tanszéken. Diplomadíjas, MTA-OTDT Pro Scientia Aranyérmes, Magyar Állami Eötvös Ösztöndíjas, MTA Bolyai Ösztöndíjas. 2003-ban PhD-fokozatot szerzett. Egyetemi docens a BME Építészettörténelmi és Műemléki Tanszéken. Számos magyar és nemzetközi konferencia előadója (Bangkok, Ourense, Washington, Kielce, Velence), építészeti szakíró. A *Kortárs holland építészet* című könyv szerzője, az *Új evangélikus templomok társszerkesztője*, a *Kortárs portugál építészet* társszerzője.

Wesselényi-Garay Andor

1994-ben diplomázott diplomadíjjal a BME Építészmérnöki Karán. 1995-ben saját építészirodát alapított Osváth Gáborral Gyár, majd 2001-ben önálló irodát W-G-A Psychodesign néven. 2000-től az Alaprajz, 2010-től a *Metszet* folyóirat külsős munkatársa, illetve tanácsadó testületének tagja, 2002-től az *Atrium* magazin építészeti főmunkatársa, 2006-tól pedig vezető szerkesztője volt. Közel háromszáz építészeti tárgyú cikk, esszé, kritika és tanulmány szerzője, a 2010-es Velencei Biennálé magyar kiállításának egyik kurátora. 2011-ig a Debreceni Egyetem Építészmérnöki Tanszékének főiskolai docense. Jelenleg a NYME-FMK Alkalmazott Művészeti Intézet egyetemi docense Sopronban.

Zöldi Anna

1987-ben végzett a BME Építészmérnöki Karán. 1992-ben színdinamikai szakmérnöki diplomát szerzett, 1992–95 között a BME Rajzi Tanszékén doktorandusz. Néhány év tervezőintézeti gyakorlat után szabadúszó belsőépítészként dolgozott, középfokon építészettörténetet, belsőépítészeti oktatott. 2004 óta rendszeresen publikál építészeti, belsőépítészeti szaklapokban, az építészfórumon, emellett a revizoronline.com kulturális portál építészeti rovatát gondozza. Építész-publicisztikai tevékenységéért 2013-ban Ezüst Ácscezuza díjjal részesült.